

درس دوّم

- اعداد اصلی
- اعداد ترتیبی
- ایّام الأسبوع
- فصول السنّة

دبیر علمی
دبیر عربی استان فارس
کازرون @majid646

قواعد درس دوم

اعداد اصلی و ترتیبی

در زبان عربی دونوع عدد داریم: اعداد اصلی و اعداد ترتیبی.

اعداد اصلی: دانش آموزان عزیز و ارجمند اعداد اصلی (یک تا ده) را حتما باید حفظ باشید؛ زیرا سایر اعداد از ترکیب این اعداد به دست می آیند.

اعداد اصلی عبارتند: واحد - اثنان - ثلاثة - أربعة - خمسة - ستة - سبعة - ثمانية - تسعة - عشرة
نکته: به اسمی که مورد شمارش قرار می گیرد، معدود گفته می شود.

بررسی اعداد اصلی:

۱- واحد و اثنان (یک و دو)

✓ این دو عدد به شکل های (واحدة - اثنین - اثنان - اثنتین) نیز نوشته می شوند.

✓ این دو عدد برای معدودشان صفت محسوب می شوند.

✓ نمونه ها: هذا کتاب واحد؛ این یک کتاب است. // هذه امرأة واحدة؛ این یک زن است. // هذان کتابان اثنان؛ این دو کتاب است. //

نکته: معدود قبل از اعداد (واحد - اثنان) می آید اما در ترجمه بعد از آنها می آید مانند مثال های بالا.

۲- ثلاثة إلى عشرة (سه تا ده)

✓ این اعداد بدون (ة) هم می آیند و معدود بعد از این اعداد می آید.

✓ معدود این اعداد به صورت جمع نوشته می شود اما به مفرد ترجمه می شود.

✓ نمونه ها: خمسة أيام؛ پنج روز // ست طالبات؛ شش دانش آموز // سبعة كتب؛ هفت کتاب // ثمانية نساء؛ هشت زن

۳- أحد عشر إلى تسعة عشر (یازده تا نوزده)

✓ معدود این اعداد به صورت مفرد نوشته می شود و به همان مفرد هم ترجمه می شود

✓ این اعداد دو رقمی هستند و در زبان عربی اول رقم یکان آنها سپس دهگانشان نوشته می شود.

- ✓ هریک از رقم ها که همراه با(ة) نوشته شده باشد رقم دیگر بدون(ة) نوشته می شود
- ✓ معدود بعد از این اعداد نوشته می شود.
- ✓ نمونه ها: أَحَدَ عَشَرَ طَالِبًا: یازده دانش آموز // اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا: دوازده ماه // ثَلَاثَةَ عَشَرَ كِتَابًا: سیزده کتاب. // أَرْبَعَةَ عَشَرَ أَبًا: چهارده در // خَمْسَ عَشْرَةَ امْرَأَةً // سِتَّ عَشْرَةَ مَجَلَّةً: شانزده کتاب

۴- عَشْرُونَ إِلَى تِسْعِينَ (بیست تا نود)

- ✓ این اعداد عبارتند از: عَشْرُونَ - ثَلَاثُونَ - أَرْبَعُونَ - خَمْسُونَ - سِتُّونَ - سَبْعُونَ - ثَمَانُونَ - تِسْعُونَ
- ✓ این اعداد به صورت عَشْرِينَ - ثَلَاثِينَ - أَرْبَعِينَ - خَمْسِينَ - سِتِّينَ - سَبْعِينَ - ثَمَانِينَ - تِسْعِينَ
- ✓ به این اعداد اصطلاحاً عَقُود گفته می شود.
- ✓ همیشه انتهای این اعداد(ونَ - ینَ) می آید.
- ✓ معدود همیشه بعد از این اعداد می آید.
- ✓ نمونه ها: عَشْرُونَ (عشرین) کتاباً: بیست کتاب // ثَلَاثُونَ (ثلاثین) کتاباً: سی کتاب.

۵- واحد و عَشْرُونَ إِلَى تِسْعَةِ وَ تِسْعِينَ (بیست و یک تا نود و نه)

- ✓ این اعداد در زبان عربی اول رقم یکانشان سپس رقم دهگانشان نوشته می شود.
- ✓ میان ارقام این اعداد حتما(و) می آید.
- ✓ رقم یکان این اعداد همان اعداد (ثلاثة إلى عشرة) است و رقم دهگانشان اعداد عقود است.
- ✓ نمونه ها: ثَلَاثَةٌ وَعَشْرُونَ رَجُلًا: بیست و سه مرد // تِسْعَةٌ وَعَشْرُونَ كِتَابًا: بیست و نه کتاب.
- ✓ رقم یکان این اعداد بدون(ة) و رقم دهگان این اعداد با(ینَ) هم نوشته می شود.
- ✓ نمونه ها: شَاهِدْتُ خَمْسًا وَ تِسْعِينَ امْرَأَةً.: نود و پنج زن را مشاهده کردم.

اعداد ترتیبی و کاربرد آنها در جمله ها

- اعداد ترتیبی یک رقمی بر وزنِ (فاعل - فاعلة) می آید به جز عدد(یکم - یکمین) به صورتِ (أَوَّلُ - أَوَّلَى) می آید.
- الأَوَّلُ (الأوَّلَى) - الثَّانِي (الثَّانِيَة) - الثَّلَاثُ (الثَّلَاثَة) - الرَّابِعُ (الرَّابِعَة) - الخَامِسُ (الخَامِسَة) - السَّادِسُ (السَّادِسَة) - السَّابِعُ (السَّابِعَة) - الثَّمَانُ (الثَّمَانَة) - التَّاسِعُ (التَّاسِعَة)
- اعداد ترتیبی در زبان عربی به دو شکل به کار می روند:

۱) معدود همراه با ال + عدد ترتیبی همراه با ال:

✓ در ترجمه به انتهای عدد (م) می دهیم.

✓ عدد از لحاظ جنس (مذکر و مؤنث) مثل معدود نوشته می شود.

✓ نمونه ها: الدرس الثالث: درس سوم // الصّفحة الرابعة: صفحه چهارم.

۲) عدد ترتیبی بدون ال + معدود:

✓ در ترجمه به انتهای عدد (ین) داده می شود.

✓ نمونه ها: ثامن أمتنا: هشتمین امامان ما // ثالث الدرس: سومین درس

أيام الأسبوع:

➤ اليوم الأول: السبت (شنبه)

➤ اليوم الثاني: الأحد (یکشنبه)

➤ اليوم الثالث: الاثنين (دوشنبه)

➤ اليوم الرابع: الثلاثاء (سه شنبه)

➤ اليوم الخامس: الأربعاء (چهارشنبه)

➤ اليوم السادس: الخميس (پنج شنبه)

➤ اليوم السابع: الجمعة (جمعه)

الفصول السنّه

▪ الفصل الأول: الربيع (بهار)

▪ الفصل الثاني: الصيف (تابستان)

▪ الفصل الثالث: الخريف (بهار)

▪ الفصل الرابع: الشتاء (زمستان)